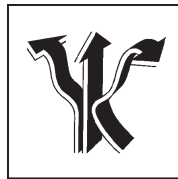

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 5

Матеріали

*Звітної науково-практичної конференції науковців МАУП
“Соціальна практика та теоретико-методологічні
засади модернізації України
(політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)”
м. Київ, МАУП, 30 листопада 2017 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 12 від 25.10.17)*

Редакційна колегія:

*М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор).*

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

**Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —**

С76 Вип. 5: Матеріали звітн. наук.-практ. конф. “Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)”, 30 листопада 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2017. — 352 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези доповідей учасників науково-практичних форумів МАУП, що відбувались у контексті загальноакадемічної Науково-практичної конференції “Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)” з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК

КРУГЛИЙ СТІЛ

“Актуальні проблеми державного управління”

Романенко Є. О.	
Нові підходи до приватизації державного майна	10
Бідзюра І. П., Грабовенко Н. В.	
Гуманітарний вимір розвитку освіти в Україні	14
Червякова О. В.	
Перехід до парадигми механізмів трансформації державного управління	17
Чаплай І. В.	
Управління державним та громадським сектором: спільне та відмінне	20
Амер Аль-Атті	
Оцінювання механізмів публічного управління випереджаючим розвитком економіки України	22
Каракасіді О. Ф.	
Місцеве самоврядування у країнах світу: практика функціонування та уроки для сучасної України	25
Родченко І. Ю.	
Синергетичний підхід до представлення процесів забезпечення впорядкування станів системи державного управління	30
Андреев В. А.	
Система розвитку персоналу як основа селекції кадрів публічної служби	32

ДИСКУСІЙНИЙ КЛУБ

“Декомунізація: виклик минулому чи майбутньому”

Бідзюра І. П.	
Декомунізація в Україні та світова геополітика	34
Попов В. Ж.	
Історичний досвід декомунізації	36
Рябенко С. Д.	
Сутність декомунізації	39
Головатий М. Ф.	
Унікальність та складність декомунізації в Україні	43
Сурмин Ю. П.	
Суть декоммунизации и ее проблемы в Украине	46
Мелков Ю. А.	
Философское видение декоммунизации	50
Дікареєв О. І.	
Як розлучатися з тоталітарним минулим?	52

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ТА СОЦІАЛЬНИХ НАУК

КРУГЛИЙ СТІЛ **“Актуальні проблеми державного управління”**

Є. О. РОМАНЕНКО

д-р наук з держ. упр., проф., ННІМВСН МАУП

НОВІ ПІДХОДИ ДО ПРИВАТИЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО МАЙНА

Після одержання Україною незалежності, держава здійснила перехід від соціалістичних принципів господарювання до вільної ринкової економіки з різноманітними формами власності, які прийшли на зміну єдиній державній власності. Процес приватизації в Україні протягом останніх десяти років у свідомості переважної більшості громадян України справедливо асоціюється, насамперед, як антисупільне, антиукраїнське і злочинне явище, яке характеризується великою несправедливістю, непрозорістю, корумпованістю, спрямованістю виключно в інтересах кримінально-кланових структур та окремих осіб, наближених до влади.[1] Саме таке ставлення громадян України до процесу “малої та великої приватизації” було сформовано такими реальними причинами та неспростовними фактами:

- нічим не виправданими пропорціями та масштабами поляризації суспільства за рівнем матеріальних статків;
- масовими і систематичними порушеннями відповідних законів та Конституції України найвищими посадовими особами України в процесі приватизації;
- катастрофічним падінням рівня довіри громадян України до конкретних керівників — найвищих посадових осіб інститутів державної влади, причетних до тотальних порушень законів в процесі приватизації;
- безкарністю конкретних керівників — найвищих посадових осіб органів державної влади, причетних до тотальних порушень законів в процесі приватизації;
- неймовірним занепадом, насамперед, високотехнологічної виробничої сфери економіки України та знеціненням її високоінтелектуальної ресурсної складової;
- свідомим проведенням виконавчою владою та Фондом державного майна України політики, внаслідок чого відбулося: блокування притоку в органи приватизації не номенклатурних кадрів; блокування на всіх етапах конкурентних способів приватизації (аукціон, комерційний конкурс); монополізація

української економіки іноземним капіталом; блокування процесу організації в Україні високотехнологічного і наукоємного виробництва необхідних конкурентоздатних українських товарів; блокування мотиваційних механізмів для реального проведення інноваційної політики та реалізації важливих і конкретних інноваційних програм; блокування процесу становлення та розвитку фондового ринку в Україні; блокування становлення і розвитку місцевого самоврядування з метою забезпечення безконтрольності процесу привласнення майна структурами та фізичними особами, наближеними до влади.

Таким чином до головних причин таких наслідків приватизації в Україні необхідно віднести:

- невирішені проблеми загальнодержавного рівня;
- помилки щодо структури та кадрово-організаційного забезпечення процесу приватизації;
- недоліки сертифікатної приватизації;
- відсутність ефективної антимонопольної політики тощо.

На законодавчому рівні та на рівні виконавчої влади системно не були визначеними, зокрема:

- ефективні механізми забезпечення прозорості процесу приватизації та доступу до нього кожного громадянина України;
- правові та економічні критерії розмежування державної власності на державну та комунальну;
- правовий механізм здійснення розмежування державної власності на державну та комунальну;
- правовий механізм взаємодії відповідних органів державної влади та місцевого самоврядування на всіх стадіях процесу приватизації щодо конкретних схем приватизації типових об'єктів;
- правовий механізм контролю процесу приватизації з боку організацій третього сектора;
- правові та економічні критерії ефективності управління об'єктами державної та комунальної власності у до приватизаційний період;
- правові та економічні критерії визначення етапів приватизації;
- пріоритети та механізми визначення послідовності приватизації об'єктів на кожному етапі;
- механізми та структури постійного контролю за динамікою економічних показників функціонування об'єктів, які підлягали приватизації та приватизованих об'єктів;
- правові механізми оперативного реагування відповідних органів державної влади та місцевого самоврядування на факти неефективного використання власності;
- правові та економічні критерії формування для приватизації конкретних переліків земельних ділянок, на яких знаходилися об'єкти державної та комунальної власності, що підлягали приватизації;
- етапи та послідовність приватизації земельних ділянок, на яких знаходилися об'єкти державної та комунальної власності, що підлягали приватизації;
- ефективні механізми проведення антимонопольної політики в процесі приватизації;
- правові схеми та механізми забезпечення своєчасного надходження в повному обсязі коштів від приватизації та їх ефективного використання.

Починаючи з 2015 року було приватизовано 48 підприємств на загальну суму 3,6 млрд грн, при тому що план надходжень від приватизації на рік — 17 млрд грн”, а Проектом державного бюджету на 2018 рік передбачаються надходження в розмірі 22 млрд грн. Одна з причин що 1231 підприємство наразі заборонене до приватизації, тоді як, на думку Уряду та Мінекономрозвитку, в державній власності повинно залишитись лише 378 державних підприємств та об’єктів, які виконують функції держави [2].

12 вересня 2017 року на 26 засідання Національної ради реформ, присвячене прогресу України в процесі приватизації, були розглянуті та схвалені нові підходи до продажу активів, відображені у проекті закону “Про приватизацію державного майна”. Новий законопроект був розроблений Мінекономрозвитку спільно з Фондом державного майна та вже поданий до Верховної Ради України (№ 7066 від 4 вересня 2017 року) [2].

В проекті закону “Про приватизацію державного майна” передбачено, що 893 державних підприємства будуть приватизовані. Таким чином в державній власності залишиться лише 15 особливо важливих підприємств, це зокрема “Нафтогаз”, “Укрзалізниця” та інші державні монополії. Окрім того за державою залишаться ще 363 важливих об’єкта державної власності — це медичні, соціальні, метрологічні та інші суспільно важливі установи [3].

Близько 1255 підприємств державної власності будуть ліквідовані, через їх повну господарську неефективність. Також 359 об’єктів, а саме: дороги, лісові господарства, аеропорти будуть передані в концесію (в оренду приватному сектору). Таке зменшення кількості державних підприємств дозволить державі скоротити бюджетні витрати на підтримку значної кількості малоефективних підприємств.

Новий проект закону про приватизацію є повнішим і комплексним, в порівнянні з чинним. Проект закону змінює підходи до класифікації об’єктів приватизації. Якщо зараз вони розрізняються за групами (А, Б, В, Г, Д, Е, Ж), то проект закону поділяє усі об’єкти на два види — великі і малі. Вводиться система електронного аукціону. З урахуванням комп’ютеризації більшості сфер суспільного життя, це дасть можливість знизити бюрократичний елемент взаємодії з держорганами.

У проекті встановлено граничний розмір частини акцій компанії-покупця, яка належить резиденту країни-агресора або країні агресору. Ця частина становить 10 % і більше. Вона не дає права брати участь в аукціоні. Чинний закон не дозволяє брати участь у приватизації компаніям навіть з мінімальною часткою, контрольованою резидентом країни-агресора або ж країною агресором.

Аналогічна ситуація з компаніями, зареєстрованими в офшорних зонах і країнах, віднесених списку FATF (країни, які відмовилися сприяти боротьбі з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом). За новими правилами компанії, 50 % статутного капіталу яких контролюється резидентами з таких країн, не зможуть купувати українське держмайно. У чинному законі — така частка не визначена, тобто діє повна заборона.

Відповідно до проекту закону об’єкт може бути включений до списку на приватизацію за ініціативою потенційного покупця. Таким чином, підприємець, у якого виникла бізнес ідея відносно якогось державного майна, отримає можливість проявити ініціативу та спробувати його придбати.

Законопроект передбачає штрафи за невчасне або неповне подання інформації про об’єкти приватизації посадовими особами, примушує державні установи продавати непрофільні активи. Це дозволить позбавитись закритих відомчих санаторіїв та баз відпочинку.

Гальмувати передачу активів на продаж буде складніше. Якщо міністерство-власник затримує передачу об'єкту на приватизацію в установлений строк, то рішення про його передачу прийматиме Кабмін.

До приватизації великих підприємств залучатимуться радники, із відповідним досвідом та компетенцією, якої може не вистачати чиновникам фонду держмайна та міністерств, що залучені у процес приватизації. Радники не зможуть брати участь у приватизації об'єкта, який готували до продажу.

У випадку малої приватизації процедура визначення стартової ціни максимально спрощена. Стартова ціна — це балансова вартість (як правило нижче ринкової) за вирахуванням зобов'язань. Законопроект регулюватиме приватизацію зокрема й комунального майна. Об'єкти малої приватизації продаватимуться через систему державних закупівель Prozorro в онлайн режимі. Передбачається, що такий крок дозволить розширити коло потенційних покупців.

За новими правилами, новий власник отримає імунітет на певний час від спроб боржників отримати активи підприємства через ініціацію процедури банкрутства.

Джерела

1. Наслідки приватизації в Україні та їх причини в контексті формування ринку землі. Режим доступу: <http://buklib.net/books/35486/>
2. “Приватизація” Засідання Національної Ради реформ. Режим доступу: <http://reforms.in.ua/ua/zasidannya-nacionalnoyi-rady-reform/26>
3. Уряд ухвалив новий проект закону про приватизацію. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art>